

SAGRADIMO KUĆU VIRUTUALNOG PRIJATELJSTVA

Pisana priprema za radionicu

Eni Grbić, mag.paed

Sadržaj

1. Tema, cilj, trajanje, dob učenika, oblici i metode rada, nastavna sredstva i pomagala, odgojno – obrazovni ishodi.....	3
2. Sadržaj – opis aktivnosti.....	5
3. Literatura.....	8

1. Tema, cilj, trajanje, dob učenika, oblici i metode rada, nastavna sredstva i pomagala, odgojno – obrazovni ishodi

Tema: Spoznati koje su to bitne, a koje manje bitne karakteristike virtualnog prijateljstva

Opći cilj radionice: Potaknuti učenike na promišljanje o tome što je uistinu (manje) bitno kada govorimo o virtualnom obliku prijateljstvu, utvrditi pojam „kamenja temeljca“, prihvaćati i uvažavati različitosti, razumjeti vlastite i tuđe vrijednosti kada je riječ o virtualnim odnosima i prijateljstvu, osvijestiti opreznost u virtualnim odnosima

Trajanje: 1 školski sat (45 minuta)

Dob: za učenike petih razreda osnovne škole

Oblici i metode rada:

- frontalni rad
- rad u skupini
- razgovor (rasprava)
- izlaganje voditelja radionice (usmeno izlaganje)

Nastavna sredstva i pomagala:

- laptop
- projektor
- obična ploča
- ppt prezentacija
- listići u bojama za imena i formiranje skupina
- radni listić
- izrađene „cigle“ i temeljna kamenja
- crveno i zeleno svjetlo

Odgojno – obrazovni ishodi:

Učenici će nakon radionice:

- kritički promišljati o vrijednostima i osobinama virtualnih prijatelja
- shvatiti što je više, a što manje njima bitno u virtualnim odnosima
- razumjeti potencijalne opasnosti virtualnog prijateljstva
- razumjeti prednosti virtualnog prijateljstva
- promišljenije razmišljati o emocionalnoj komponenti virtualnog prijateljstva
- shvatiti kako sve odnose trebamo graditi na istim vrijednostima (poštovanju, razumijevanju, iskrenosti,...)

Međupredmetne teme:

Građanski odgoj

A.2.2. Aktivno zastupa ljudska prava.

B.2.2. Sudjeluje u odlučivanju u demokratskoj zajednici.

Održivi razvoj

C.2.1. Solidaran je i empatičan u odnosu prema ljudima i drugim živim bićima.

Osobni i socijalni razvoj

A.2.1. Razvija sliku o sebi.

A.2.2. Upravlja emocijama i ponašanjem.

B.2.1. Opisuje i uvažava potrebe i osjećaje drugih.

B.2.2. Razvija komunikacijske kompetencije.

C.2.1. Razlikuje sigurne od nesigurnih situacija u zajednici i opisuje kako postupiti u rizičnim situacijama.

Uporaba informacijske i komunikacijske tehnologije

B.2.3. Učenik primjenjuje komunikacijska pravila u digitalnom okružju.

D.2.3. Učenik sam ili u suradnji s drugima preoblikuje postojeća digitalna rješenja ili stvara nove uratke i smišlja ideje.

Zdravlje

B.2.1. Razlikuje vrste komunikacije

B.2.1.C Razlikuje vrste nasilja i načine nenasilnoga rješavanja sukoba.

Učiti kako učiti

A.2.3. Učenik se koristi kreativnošću za oblikovanje svojih ideja i pristupa u rješavanju problema.

2. Sadržaj – opis aktivnosti

Na samom početku nastavnog sata pozdravljam učenike, predstavljam se i govorim kako sam danas gošća u njihovom razredu pa tako i školi jer je ovaj nastavni sat dio mog stručnoga ispita iz pedagogije. Ukoliko postave pitanje što je to stručni ispit ili tko se to sve nalazi u učionici objasnim da članovi komisije koji sjede u razredu ocjenjuju moju stručnost u radu kako bih dobila potvrdu da mogu samostalno obavljati posao pedagoga, a potom im i predstavim članove komisije. Kažem im da je tema radionice izuzetno važna te da se nadam da će im biti poučna i zanimljiva. Zamolim ih da surađuju, da se ne srame odgovarati na pitanja i napomenem da nema pogrešnih odgovora i da su sva pitanja dobrodošla. Tema kojom ćemo se baviti vezana je uz mjesec obilježavanja Dana sigurnijeg interneta te je to ujedno u školi koju pohađaju školski projekt od 1.-8. razreda.

Uvodna aktivnost – Razmjena ideja/ mišljenja, tzv. „brainstorming“ - planirano vrijeme 5 minuta

Učenici navode što više asocijacija, pojmova, metalnih slika, osobina i sličnog što vežu uz pojam virtualnog prijateljstva ili virtualnog prijatelja s ciljem uključenja u nastavni sat, oslobođenja od osjećaja davanja krivih odgovora, poticanja razmišljanja,... Nakon kratkog komentiranja, navedeno zapisujem na ploču.

Aktivnost završavam slajdom na PPT prezentaciji te uvodom u središnju (glavnu) aktivnost.

Središnje aktivnosti – Građenje kuće virtualnog prijateljstva – planirano trajanje 20-25 minuta

Ovisno o broju učenika, učenici se dijele u skupine te dobivaju radni listić (jedan po grupi) i izrađene cigle od papira (tri narančaste cigle i jednu sivu) za izgradnju kuće virtualnog prijateljstva. Radne listiće će imati kako bi na njih napisali sve svoje misli, a na kraju izabrali sami koje će upisivati u cigle.

Objašnjavam kako svaka skupina (u jednoj minuti) treba izabrati svoga predstavnika koji će kasnije izaći na ploču i kratko iznijeti što se od njega/nje bude tražilo.

Nakon toga postavljam pitanje znaju li što znači pojam kamen temeljac i koje asocijacije budi u njima? Kako taj pojam možemo povezati sa svakodnevicom i našim odnosima, vršnjacima, prijateljima u virtualnom svijetu, na koji način komuniciramo, vrijede li jednake vrijednosti u virtualnom i stvarnom životu, što se mijenja, što nedostaje, komunikacija licem u lice, osjećaji, lažna prijateljstva, prepoznavanje opasnosti i reakcije u takvim slučajevima,...?

Iza navedenog učenicima objašnjavam kako na dobivene „cigle“ trebaju napisati koje je to „kamenje“ bez kojeg kuća ne može preživjeti oluje, poplave, potrese i slično (razgovaramo simbolički i sve povezujemo sa svakodnevnim odnosima, posebno prijateljskim i vršnjačkim virtualnim načinima komuniciranja i druženja). Na, jedan po skupini, sivi kamen upisati će jednu, po njima, najvažniju osobinu virtualnog prijatelja.

Učenici imaju 3-5 minuta za ispunjavanje cigli pojmovima koje oni smatraju temeljnim kamenjem. Nakon toga predstavnik/ica svake skupine dolazi i „gradi“ kuću prijateljstva tako što čita odgovore i ukoliko je potrebno objašnjava ih drugim učenicima.

Završna aktivnost – planirano vrijeme 10-15 minuta

Nakon što su svi predstavnici/predstavnice iznijeli odgovore svoje grupe malo detaljnije i kritički promišljamo o sličnosti i razlikama u odgovorima između skupina, učenici promišljaju jesu li u virtualnom svijetu (načinu komunikacije, „chatovima“, video materijalima) onakvi kakvima zbilja jesu ili kako bi se htjeli predstaviti drugima? Mogu li neki drugačiji pojmovi činiti kuću virtualnog prijateljstva, što je to „manje bitno“ u virtualnom prijateljstvu, a što nužno. Kako mogu prepoznati da je netko virtualno lažan ili širi neistinite sadržaje, što u takvim situacijama mogu napraviti te komuniciraju li sa svojim roditeljima i bližnjima o svojim virtualnim prijateljima i odnosima.

S nekoliko zaključih rečenica spajamo sve ono o čemu smo pričali kroz simboliku gradnje kuće virtualnog prijateljstva i pojmove poput: virtualno prijateljstvo-različitost-tolerancija-poštovanje-osobnost-emocija.

Na samom kraju učenici (vođeni PPT prezentacijom) vrednuju temu i sadržaj radionice te mene kao voditeljicu tako što podižu dobiveno zeleno i crveno svjetlo. Crveno znači NE, zeleno znači DA. Svoje odgovore (svijetlo) okrenuti će prema meni nakon pročitano pitanja, a za vrijeme čitanja će svijetla biti spuštena.

Odgovaraju na tri tvrdnje:

1. Sadržaj radionice mi je bio zanimljiv te do sada nisam ovako promišljao/la o temi virtualnog prijateljstva.
2. Volio/voljela bih ponovno sudjelovati u ovakvoj radionici.
3. Voditeljica je jasno vodila radionicu i sve sam razumio/razumjela.

Na drugu skupinu pitanja učenici će dobrovoljno odgovarati:

Pitanje 1. Koje su to najvažnije osobine virtualnog prijatelja?

Pitanje 2. Zašto uopće potražiti virtualnog prijatelja?

Pitanje 3. Na što trebam pripaziti u virtualnim odnosima?

3. Literatura

Navodim literaturu koja mi je pružila dodatne ideje i pomoć prilikom osmišljavanja radionice iako je većina radionice moja osobna zamisao.

Bićanić, J. (2009): Vježbanje životnih vještina, ALINEA Zagreb

Bouillet, D. i sur. (2018): Razvoj modela potpore učenicima s problemima u ponašanju, Školska knjiga, Zagreb

Bunčić, K., Ivković Đ. i sur. (2007): Igrom do sebe, ALINEA, Zagreb

Granić, M., Marković, N. i Soljačić, M. (2022.), Zagreb

Mandić, S i sur. Digitalni mediji i mentalno zdravlje Edukativni materijali za provođenje radionica medijske pismenosti s učenicima osnovnih i srednjih škola (2021.), Agencija za elektroničke medije i UNICEF

Relja, J. (2017); Učim i surađujem, LJEVAK

Sekulić Erić, I. (2021); Priručnik za polaganje stručnog ispita pripravnika u osnovnim i srednjim školama, Zadržna štampa d.d., Zagreb